

3. 5. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Druhá změna parametrů nejen exekučních srážek ze mzdy pro rok 2022 - část 2.: Paušální náhrada nákladů pro plátce mzdy

Ve druhé části pojednání o změnách proporcí srážek ze mzdy pro rok 2022, krátce připomeneme problematiku paušální náhrady nákladů plátce mzdy, tedy "onu (zásadně) padesátikorunu", na kterou má nově nárok zaměstnavatel popř. jiný plátce mzdy, z něhož jsou prováděny exekuční srážky, a to právě z exekuovaného příjmu. A ukážeme si, jak tento nárok zaměstnavatele ovlivňuje výpočet srážek ze mzdy.

Plátce mzdy má od 1. 1. 2022 nárok na paušálně stanovenou náhradu nákladů, které mu vznikly za kalendářní měsíc, v němž provádí srážky ze mzdy povinného dlužníka. Náhrada je nákladem výkonu rozhodnutí (exekuce) a hradí ji plátcí mzdy povinný dlužník. Paušálně stanovená náhrada nákladů plátce mzdy nebo jiného příjmu činí za 1 kalendářní měsíc, v němž plátce mzdy nebo jiného příjmu provádí srážky ze mzdy nebo jiného příjmu vypláceného jednomu povinnému, 50 Kč; to platí i v případě, že plátce mzdy nebo jiného příjmu provádí srážky z více mezd nebo jiných příjmů, které vyplácí povinnému.

Výše paušálně stanovené náhrady nákladů plátce mzdy nebo jiného příjmu však nesmí přesáhnout třetinu částky sražené ze mzdy nebo jiného příjmu povinného zaokrouhlenou na celé koruny nahoru. (Zbývá-li tedy po odečtení nezabavitelných částek a jedné třetiny zbytku čisté mzdy (po odečtení základní - celkové nezabavitelné částky), v případě, že je sraženo pro přednostní pohledávky, nebo po odečtení nezabavitelných částek a dvou třetin zbytku čisté mzdy, je-li sraženo jen pro nepřednostní pohledávky 150 a více Kč, paušální náhrada činí 50 Kč. Zbývá-li však a je-li sraženo méně, paušální náhrada se snižuje.)

Příklad

Po odečtení nezabavitelného minima (nezabavitelných částek a dalších předepsaných částek) od čisté mzdy povinného zaměstnance, zbývá pouhých 100 Kč, z nichž je možno uspokojovat oprávněné věřitele. Paušální náhrada nákladů plátce mzdy pak činí jen 34 Kč a 66 Kč bude sraženo v rámci výkonu rozhodnutí (exekuce).

Jde-li o tzv. mnohočetnou exekuci, tedy provádí-li plátce mzdy zároveň srážky k vydobytí několika pohledávek vůči témuž povinnému náleží mu náhrada nákladů pouze jednou. Ze sražených částek, které mají být vyplaceny povinnému, plátce mzdy odečte před jejich vyplacením stanovenou náhradu nákladů.

Paušálně stanovená náhrada nákladů plátce mzdy se uspokojuje před všemi ostatními pohledávkami z první třetiny (zbytku čisté mzdy po odečtení nezabavitelných částek). Pohledávka paušálně stanovené náhrady nákladů plátce mzdy je tak prioritní a má přednost před ostatními pohledávkami, avšak jen při srážkách z 1. třetiny zbytku čisté mzdy, ale ne při srážkách z 2. třetiny zbytku čisté mzdy. Může ovšem získat přednostní postavení dokonce i vůči výživnému, které nebylo uspokojeno z 2. třetiny, a jeho pohledávka se převádí k uspokojení do 1. třetiny (zbytku čisté mzdy).

Příklad srážky paušální náhrady 50 Kč pro plátce mzdy dle dosavadních parametrů (1. 1. - 31. 3. 2022 resp. při srážkách z příjmu za leden až březen 2022)

Ženatý zaměstnanec se 2 nezaopatřenými dětmi pobírá čistou mzdu 17 000 Kč. Na dítě z prvního manželství je mu sráženo výživné ve výši 4000 Kč. Jeho nezabavitelná částka činí 8006,25 Kč na samotného povinného dlužníka a 2 x částku na vyživované osoby 2668,75 Kč (na manželku a dítě z druhého manželství), tedy celkem 13 343,75 Kč, zaokrouhlo na 13 344 Kč. (Na oprávněné dítě se nezabavitelná částka nezapočítává, protože právě pro výživné určené jemu je nařízena exekuce.) Když se uvedené nezabavitelné částky odečtou (celková nezabavitelná částka odečte) od jeho čisté mzdy, zůstane z ní 3656 Kč. Tato částka (3656 Kč) se rozdělí na 3 třetiny po 1218 Kč a zůstane 2 Kč. Výživné je přednostní pohledávkou, ale k jejímu uspokojení nestačí 2. třetina (zbytku čisté mzdy) určená pro uspokojení přednostních pohledávek, takže se výživné bude uspokojovat i z 1. třetiny (zbytku čisté mzdy). K uspokojení splátky výživného však nestačí ani 1218 Kč (z 2. třetiny) + 1218 Kč (z 1. třetiny) = 2436 Kč. Na výživném tak bude vznikat dluh. Nicméně z 1. třetiny (zbytku čisté mzdy) je třeba uhradit i 50 Kč paušální náhrady nákladů pro plátce mzdy, takže na výživné bude sraženo 1218 Kč (z 2. třetiny), ale k tomu jen 1168 Kč (t.j. 1218 Kč - 50 Kč) z 1. třetiny, takže celkem bude na výživné sraženo 2386 Kč (a ne 2436 Kč). 50 Kč připadne zaměstnavateli. Zaměstnanci zůstane nezabavitelné minimum 13 344 Kč a 3. třetina zbytku čisté mzdy 1218 Kč a zbytek 2 Kč (vzniklý zaokrouhlováním), tedy 14 564 Kč celkem.

Jestliže však vyjdeme z toho, že od 1. 1. 2022 (tedy prakticky od zúčtování příjmu za leden 2022) je nezabavitelná částka na povinného event. vyšší (s ohledem na další navýšení příslušného normativu nákladů na bydlení ještě o částku 1120 Kč) a činí 8846,25 Kč a nezabavitelná částka na vyživovanou osobu 2948,75 Kč, pak srážka bude činit jen 1504 Kč a povinnému dlužníkovi zůstane 15 496 Kč. **(Spočítáno na kalkulačce Ministerstva spravedlnosti: [Výpočet srážek ze mzdy - Exekuce \(justice.cz\)](https://www.justice.cz)).**

Příklad srážky paušální náhrady 50 Kč pro plátce mzdy podle nových parametrů (od 1. 4. 2022 resp. od srážek z příjmu za duben 2022)

Znovu budeme počítat s případem ženatého zaměstnance se 2 nezaopatřenými dětmi, který pobírá čistou mzdu 17 000 Kč. Jeho nezabavitelná částka činí 8298,75 Kč na samotného povinného dlužníka a 2 x částku na vyživované osoby 2766,25 Kč (na manželku a dítě z druhého manželství), tedy celkem 13 831,25 Kč, zaokrouhlo na 13 832 Kč. (Na oprávněné dítě se nezabavitelná částka nezapočítává, protože právě pro výživné určené jemu je nařízena exekuce.) Když se uvedené nezabavitelné částky odečtou (celková nezabavitelná částka odečte) od jeho čisté mzdy, zůstane z ní 3168 Kč. Tato částka (3168 Kč) se rozdělí na 3 třetiny po 1056 Kč. Výživné je přednostní pohledávkou, ale k jejímu uspokojení nestačí 2. třetina (zbytku čisté mzdy) určená pro uspokojení přednostních pohledávek, takže se výživné bude uspokojovat i z 1. třetiny (zbytku čisté mzdy). K uspokojení splátky výživného však nestačí ani 1056 Kč (z 2. třetiny) + 1056 Kč (z 1. třetiny) = 2112 Kč. Na výživném tak bude vznikat dluh (a to ještě větší, než dosud). Nicméně z 1. třetiny (zbytku čisté mzdy) je třeba uhradit i 50 Kč paušální náhrady nákladů pro plátce mzdy, takže na výživné bude sraženo 1056 Kč (z 2. třetiny), ale k tomu jen 1006 Kč (t.j. 1056 Kč - 50 Kč) z 1. třetiny, takže celkem bude na výživné sraženo 2062 Kč (a ne 2112 Kč). 50 Kč připadne zaměstnavateli. Zaměstnanci zůstane nezabavitelné minimum 13 832 Kč a 3. třetina zbytku čisté mzdy 1056 Kč, tedy 14 888 Kč celkem, což je více než dosud. Naopak bude sraženo méně na výživné, než dosud, a to jen 2062 Kč + 50 Kč pro zaměstnavatele.

Jestliže od 1. 4. 2022 (tedy prakticky od zúčtování příjmu za duben 2022) nezabavitelná částka na povinného činí 9138,75 Kč a na vyživovanou osobu 3046,25 Kč, potom srážka bude činit 1178 Kč a povinnému dlužníkovi zůstane 15 822 Kč. (Spočítáno na kalkulačce Ministerstva

spravedlnosti).

Závěr

Ilustrovali jsme na příkladech jak dvojí navýšení nezabavitelného minima pro povinné dlužníky (z opačného úhlu pohledu snížení uspokojování pohledávek věřitelů resp. prodloužení uspokojování jejich pohledávek) pro rok 2022, tak současně v úvahu přicházející provedení srážky paušální náhrady nákladů pro plátce mzdy. Nárok na paušální náhradu nákladů však vzniká plátcům mzdy pouze u nových výkonů rozhodnutí resp. exekucí, které byly zahájeny s účinností zákona č. [286/2021](#) Sb., který přinesl její právní úpravu, tedy 1. 1. 2022 a později! (Na řízení zahájená před 1. 1. 2022, v nichž přede dnem 1. 1. 2022 bylo vydáno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí se pravidla o paušální náhradě nákladů pro plátce mzdy, účinná od 1. 1. 2022, nepoužijí.)

Richard W. Fetter,

právník specializující se na pracovně-právní a související občansko-právní legislativu

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenční při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční – judikатурní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)